

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної та початкової освіти

Дидактична модель роботи з батьками в умовах цифрового
суспільства

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка 2 курсу 211-М групи
Спеціальності 013 Початкова освіта
Освітньо-професійної (наукової)
програми Початкова освіта
Деменська Яна Ігорівна
Керівник: професорка Петухова Л.Є.
Рецензент:

Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи та напрями роботи з батьками в умовах цифрового суспільства

- 1.1. Ключові дефініції проблеми.
- 1.2. Психолого-педагогічна характеристика основних форм взаємодії школи і сім'ї в умовах цифрового суспільства школи і сім'ї в умовах цифрового суспільства.
- 1.3. Система роботи класного керівника з створення сучасного інформаційно-цифрового середовища.

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження різних форм взаємодії між вчителем та батьками в умовах цифрового суспільства

- 2.1. Організаційно-педагогічні умови успішної роботи з батьками. Дидактична модель.
- 2.2. Сучасні електронні засоби інформування батьків
- 2.3. Діагностика впливу процесу діджиталізації на батьків
- 2.4. Методичні поради взаємодії в умовах цифрового суспільства вчителя з батьками

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТОК А «Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти Херсонського державного університету»

ВСТУП

Актуальність дослідження. Реалізація сучасної освіти значною мірою залежить від учителя початкової школи та сімейного виховання. Сьогодні учитель втратив монополію на знання для учнів, які значний обсяг інформації отримують в інформаційно-комунікаційному середовищі, створеному телебаченням, відеофільмами, комп'ютерними програмами й іграми, мережею Інтернет, різноманітною навчальною й науково-популярною літературою тощо.

Сучасне суспільство охарактеризовано глобальним процесом створення інформації, стрімким переходом до нового етапу розвитку – цифрового суспільства в Україні, яке орієнтується на публічну комп'ютерну та інформаційну грамотність, використовуючи освітню програму, орієнтовану на передові цифрові технології, нові додатки для формування всебічно розвиненої особистості.

Зміни в сучасній освіті, популярність освіти, використання комп'ютера в навчальних закладах, постійне оновлення комп'ютерної техніки, розвиток комп'ютерних мереж, поширення персональних комп'ютерів у суспільстві, збільшення кількості програмних продуктів, що використовуються в освіті це створення нового інформаційно-комунікаційного середовища, творцями якого є не тільки педагогічні працівники, а й батьки учнів.

Аналіз наукових робіт та видань показав, що питанням цифровізації освіти та всіма формами роботи, завдяки активному цифровому простору, було надана велика увага науковців. Зокрема, С. Г. Литвинова досліджує ініціативи та впровадження цифровізації закладів загальної середньої освіти; В. Ю. Биков виділяє проблеми розвитку і впровадження цифрових технологій в освіту, пропонує заходи для цифрової трансформації освіти; В. В. Сухонос, Ю. В. Гаруст, Я. А. Шевцов розглядають діджиталізацію освіти в Україні; В. М. Бабаєв, Г. В. Стадник, Т. В. Момот систематизують стратегічні орієнтири

розвитку ІКТ та «цифровізації» в Україні, визначають тренди в сфері цифрових технологій. Питання активної цифровізації освітнього простору ще до кінця не розглянута, проте сучасні напрацювання дають змогу розглянути основні положення, форми роботи в сучасному цифровому світі.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення підготовки майбутніх вчителів початкових класів до використання цифрових технологій в безпосередній взаємодії з батьками, які є основним складником освітнього процесу.

Об'єкт дослідження: освітній процес в початковій школі в умовах цифрового суспільства.

Предмет дослідження: організаційно педагогічні умови співпраці вчителя і батьків в умовах цифрового суспільства.

Мета дослідження полягає у визначенні, обґрунтуванні і експериментальній перевірці організаційно-педагогічних умов використання дидактичної моделі роботи з батьками в умовах цифрового суспільства.

Відповідно до теми й мети дослідження визначено такі **завдання**:

1. Здійснити комплексний аналіз дефініцій (модель, дидактична модель, інформаційно-педагогічне середовище, цифрове суспільство) та теоретичних основ моделювання роботи з батьками в умовах цифрового суспільства
2. Розробити етапи педагогічних умов співпраці вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства;
3. Теоретично обґрунтувати інформаційно-цифрову базу вчителя у роботі з батьками;
4. Визначити показники та рівні готовності до співпраці вчителя та батьків;
5. Підготувати педагогічні програмні засоби та форми для взаємної роботи вчителя та батьків на уроках в початкових класах;
6. Розробити дидактичні рекомендації «Застосування інформаційно-цифрових технологій в роботі вчителя та батьківського колективу».

Для розв'язання окреслених завдань використано такі **методи дослідження**:

- теоретичні (аналіз і синтез психолого-педагогічної літератури);
- емпіричні (спостереження за освітнім процесом у початкових класах для отримання первинної інформації; бесіди, анкетування для визначення рівнів співпраці вчителя і класу)
- статистичні (математична обробка результатів)
- педагогічний експеримент

Наукова новизна роботи полягає у розробці організаційно-педагогічних умов та дидактичної моделі співпраці вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства.

Практична значущість складається з розробки методичних порад взаємодії вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства. Цим матеріалом можуть користуватися вчителі, батьки і здобувачі освіти.

Апробація результатів дослідження відбулася на базі практики Херсонської гімназії № Херсонської міської ради

Структура роботи: складається з двох розділів, висновків, списку використаних джерел

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА НАПРЯМИ РОБОТИ З БАТЬКАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

1.1 Ключові дефініції проблеми

Сучасна система освіти і науки має зазнати фундаментальних цифрових змін і відповідати світовим тенденціям цифрового розвитку, щоб кожен міг успішно реалізувати свій потенціал. Сьогодні все більше професій набувають цифрової культури та мають доступ до новітніх технологій. Ця потреба підсилюється наслідками коронавірусу, війни на території України, що загострює проблему розвитку та орієнтації технологій у системі освіти на гарантування права людей на якісну освіту.

У процесі революційного становлення інформаційного суспільства вимоги сучасної освіти піддаються великим змінам. Окрім широких знань, майбутнім громадянам «суспільства цифрової епохи» знадобляться передові навички та вміння доступу, обробки та представлення інформації за допомогою цифрових інструментів.

В Державному стандарті базової й повної загальної середньої освіти особлива увага приділяється знанням і комунікативним умінням учнів, які за системою компетентностей віднесені до базових. Інформаційно-комунікаційні навички визначаються як здатність учнів використовувати інформаційно-комунікаційні технології та практичні інструменти для виконання важливих соціальних функцій. Розвиток знань і комунікативних умінь учнів, складова яких є інтегрованою, відбувається з використанням методик з вивчення всіх дисциплін навчального плану. Освітні програми повинні передбачати, що кожен предмет сприятиме розвитку визначених навичок, в даному випадку інформаційно-комунікаційним.

Аби реалізувати розвиток інформаційно-комунікаційних навичок, слід створити певний умовний зразок творення цих навичок у вигляді схеми, які

відображають властивості, взаємозв'язки та відношення між елементами, простіше кажучи, ми повинні створити чітку «модель».

Саме у методиці та дидактиці все частіше звертаємося до побудови дидактичної моделі навчання, яка побудована за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, які пронизують освітній процес. Дидактична модель з одного боку, виконує пояснювальну функцію (пояснює, що робити), з іншого боку, технічну функцію (як це зробити), тому вона базується на принципі істинності та включеності, цілісності та інтеграції.

Побудування дидактичної моделі співпраці вчителя і батьків в мовах цифрового суспільства неможлива без виокремлення основних понять, та як цифрові технології вже давно використовуються в повсякденному житті кожного. Такі базові терміни, як «цифрове середовище», «цифрове суспільство», «цифрова культура», «цифрова грамотність», «цифрові навички» стали окремими елементами української системи освіти і були об'єднані в одне визначення – «цифрова компетентність».

Досліджуючи ці поняття можемо охарактеризувати використання цифрових технологій, засобів комунікації або мережі для забезпечення доступу до інформації, управління нею, оцінки та використання в сучасному суспільстві, як «інформаційно-комунікаційні технології». Серед яких цифрова грамотність визначає знання, уміння й навички, якими повинен оволодіти кожен індивід, аби його в прямому сенсі можна було назвати цифрово-грамотною людиною.

Цифрова грамотність тісно переплітається з поняттям «цифрова культура», яка включає в себе систему правил поведінки людини в мережі, на яких ґрунтується подальша робота з використання інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційно комунікаційні технології лежать в основі «цифрового середовища», яке містить не лише веб-сайти та їх складові, а й низку електронних файлів, які використовуються на відповідних гаджетах, що робить їх більш мобільними та адаптованими під сучасне «цифрове суспільство», яке можемо трактувати так: «суспільство, яке використовує

цифрові технології для власних життєвих, освітніх, розважальних потреб для досягнення і реалізації поставлених суспільних цілей».

Якщо суспільство активно використовує цифрові технології для задоволення суспільних потреб, в нього повинна бути сформована «цифрова компетентність», усвідомлене використання цифрових технологій для забезпечення освітніх та суспільних потреб людини.

Цифрова трансформація України розпочалася із Закону України «Про Національну інформаційну програму», а перехід до цифрової економіки України розпочався у 2013 році, коли було прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження стратегії розвитку інформаційного суспільства України». Наступним кроком стало ухвалення Закону України «Про цифровий порядок денний України», що стало стимулом до реалізації цілей, визначених Концептуальними засадами проєкту «Цифрова адженда України – 2020» («Цифровий порядок денний» — 2020») та розробка економічної стратегії «Україна 2030Е – це країна з цифровим економічним розвитком».

Реалії сьогодення диктують активний перехід освітнього процесу до дистанційного навчання, яке спричиняє зміну інформаційної взаємодії в сфері освіти:

- текстова інформація покладена на аудіо-, відео- навчальні матеріали;
- збільшення видів і способів взаємодії між учасниками освітнього процесу;
- самоосвіта в синхронному та асинхронному режимі здобувачів освіти;
- зміна форми та методів представлення навчального матеріалу;
- збільшення рівня відповідальності всіх учасників освітнього процесу в результаті навчання.

Навчальний процес у рамках цифрової трансформації навчання має базуватися на необхідних активних та дистанційних моделях: організації онлайн-практикумів, віртуальних дискусій на форумах, ділових ігор у формі рольових ігор та онлайн-тестів, круглих столів, блогах для тих, хто цікавиться

веденням блогів, проектною діяльністю та вікі-навчанням та самостійної роботи учнів.

Отже, головним аспектом цифровізації освіти й освітнього процесу є створення умов для якісної освіти й освітньої діяльності. Саме реалізація форм і методів впровадження цифрового освітнього середовища забезпечить розвиток інформаційно-комунікаційних навичок кожного учасника освітнього процесу.

1.2. Характеристика основних форм взаємодії школи і сім'ї в умовах цифрового суспільства.

Сучасний розвиток суспільства характеризується сильним впливом цифрових технологій, які формують глобальний інформаційний сектор, проникаючи в усі сфери людської діяльності та забезпечуючи поширення інформаційних потоків у суспільстві. Зараз в Україні стала на шлях становлення нової системи освіти, яка орієнтованої на входження у світовий інформаційно-освітній простір.

Цей процес має відповідати сучасним технічним можливостям і поєднується з великими змінами в теорії освіти та практиці викладання щодо вдосконалення тем технологій навчання, які сприяють інтеграції дитини в інформаційне суспільство. Комп'ютерні технології створені як невід'ємна частина всього навчального процесу, щоб значно підвищити його ефективність. Тому сфера інформатики разом із кадрово-методичним забезпеченням навчального процесу є вирішальним показником для оцінки успішності не лише сучасної школи, а й сучасного цифрового суспільства,, яке положено на основі цифрове середовище – засіб ефективної взаємодії учасників освітнього процесу: дітей, педагогів, батьків.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у освітньо-виховному процесі – це одна з найактуальніших проблем у сучасній педагогіці.

Специфіка впровадження персонального комп'ютера в процес навчання і виховання школярів в Україні є те, що комп'ютери використовуються спочатку в сім'ї, а згодом і в сучасній школі в умовах «колективного навчання».

Специфіка введення персонального комп'ютера у процес навчання і виховання школярів в Україні полягає в тому, що комп'ютери спочатку використовуються в сім'ї, а тільки пізніше в сучасній школі - в умовах колективного виховання.

Комп'ютер для педагогів стає потужним технічним засобом роботи як з дітьми так і їх батьками. Використання комп'ютера дає змогу розширити можливості вчителя та створити основу для залучення дітей і батьків до комп'ютерних освітніх програм. Комп'ютерні програми, ігри, завдання сьогодні можуть використовувати у своїй роботі всі педагогічні працівники: вчителі, музичні керівники, психологи, керівники гуртків. Багато ігор і програм мають елементи новизни, несподіванки, незвичності та використовують мотиваційні прийоми, які так подобаються дітям.

Застосування комп'ютера, мультимедійних та інформаційних технологій як засобу діяльності сприятиме мотивації та персоналізації навчання, розвитку творчих здібностей дітей, створенню емоційного фону радості. Використання мультимедіа в навчанні не тільки прискорює передачу інформації дітям і підвищує рівень їхньої взаємодії, але й підтримує розвиток таких процесів, як увага, пам'ять, мислення, уява, мовлення та розвиток колірної чутливості, сприяє інтелектуальному, емоційному та моральному розвитку дітей.

Новизна комп'ютера та інтерактивного обладнання відображаються в розширенні та збагаченні змісту знань, вмінь та навичок дитини, в інтенсифікації створення структурних комплексів інтелектуального та мотиваційно-емоційного характеру, у зміні динаміки процесу психічного розвитку.

Важливо відзначити, що цифрові технології можна успішно використовувати як в освітній діяльності педагогів, так і в навчально-методичній роботі, роботі з батьками.

Оновлення комп'ютерів та інтерактивних засобів розширює та вдосконалює зміст знань, умінь і навичок дітей, зміцнює психічні структури та емоційну мотивацію, відображає зміни в динамічному процесі розумового розвитку.

Важливо знати, що цифрові технології можуть бути успішно використані в навчальній діяльності педагогів, в освітніх заходах і процесах у співпраці з батьками. Вчитель у своїй методичній роботі найчастіше використовує цифрові технології для реалізації таких форм роботи:

1. Оформлення ділової документації класу;
2. Проведення контрольної-аналітичної діяльності (відображення руху засвоєння навчального матеріалу у вигляді графіків, таблиць з вивченого програмного матеріалу)
3. Самоосвіта в мережі Інтернет, для накопичення навчально-матеріальної бази;
4. Використання мультимедійного супроводу в роботі з дітьми під час уроків, позашкільної та позакласної роботи, роботи з батьківським колективом;
5. Оформлення стендів, інформаційних куточків;
6. Накопичення ілюстративних матеріалів, порад для батьків.

1.3. Система роботи класного керівника з створення сучасного інформаційно-цифрового середовища.

Актуальність і значущість переходу роботи класного керівника на новий етап із застосуванням технічних засобів, продиктована необхідністю впровадження особистісно-орієнтованого виховання, яке передбачає співпрацю між викладачем і учнем.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій і їх застосування залежить від чіткого уявлення, де і з яким ступенем ефективності можуть бути застосовані ці технології. Таким чином, очевидна необхідність використання комп'ютерних технологій у вихованні.

Критерії ефективності використання комп'ютера в роботі класного керівника з виховної роботи:

- *економічність* (зменшення матеріальних і часових ресурсів);
- *компактність* (можливість накопичувати інформацію на електронному носії, виключаючи накопичення папок з інформаційним матеріалом);
- *наочність* (видимість) – особливість структурного оформлення програм, що дає можливість розширювати й поглиблювати уявлення про матеріал, про взаємозв'язки;
- *можливість проведення моніторингу* (економна, цілеспрямована та індивідуальна діагностика та форма вивчення особистості дитини через тести, анкети);
- *можливість творчого розвитку особистості учнів, їх ініціативи, самореалізації і самодіяльності через індивідуальну роботу.*

Інформаційні технології дозволяють урізноманітнити форми роботи з учнями, зробити їх, більш творчими, спрощується процес спілкування з дітьми та їх батьками . [22]

З моменту появи комп'ютерів у школі стало можливим використовувати їх при проведенні виховних годин, які відразу для дітей стають цікавішими і кориснішими. Для класної години корисно створити презентацію. Вдало підібрані фотографії, відео-фрагменти, музика зачіпає учнів за живе, пронизує душу. Адже, бесідою, в якій використовується тільки уява учнів, ніколи не добитися такого результату.

Основне завдання вчителя підібрати необхідний матеріал через Інтернет, науково-методичну літературу та, використовуючи програми для створення презентацій (PowerPoint, Movie Maker), створити мультимедійний супровід. Таким чином, стає можливо представити знайдений матеріал

зовсім в іншому світлі: зробити наочним, зрозумілим і цікавим. Наприклад, як можна говорити про Велику Вітчизняну війну, й не побачити військових фотографій: голоду, руйнувань, битв або радості Перемоги.

Під час проведення класної години можна організувати роботу молодших школярів з комп'ютерами та Інтернет. Наприклад, для пошуку необхідної інформації, для перегляду фотографій, для відповідей на запитання тестів або для участі в конкурсі комп'ютерних малюнків.

Організувати таку роботу можна за заздалегідь підготовленими питаннями, на які учні будуть шукати відповіді, складеними незвичайними схемами для заповнення . [22]

На шкільних святах комп'ютер стає незамінним помічником. Усі заходи, на яких вдається використовувати мультимедійний проектор, музику проходять на високому рівні й дуже подобаються дітям. Сьогодні дітям цікаві ігри, які транслюються на телебаченні. Не кожна дитина може потрапити до телевізійної програми, але всі вони хотіли б брати участь в них. Сучасна техніка дозволяє відтворити ігри «Зірковий час», «Найрозумніший», «Що? Де? Коли?» тощо в класі. Розважальні та інтелектуальні заходи розширюють кругозір учнів, розвивають їхнє мислення.

Класний керівник у процесі своєї роботи повинен керуватися різними відомостями про учнів. Часто доводиться складати списки учнів, із зазначенням будь-яких даних. Щоб заощадити свій час, всі відомості про учнів можна зберігати в Базі даних, створеної в програмі MS Access. Дані зберігаються у вигляді таблиць. За допомогою цієї програми можна робити будь-які запити й отримувати списки для друку.

Для планування роботи класного керівника необхідно проводити різні діагностики. Під час їх проведення часто необхідно виготовити велику кількість анкет. На допомогу вчителю приходять комп'ютер. Причому, щоб анкетування не було нудним і одноманітним, можна застосовувати різні форми анкет. А комп'ютерне анкетування взагалі заощадить час на проведення та отримання результатів опитування. Результати діагностик

зручно зберігати та переглядати за допомогою програми баз даних MS Access. У базі даних вже зберігається різна інформація про учнів, в неї ж і вносяться додаткові дані кожної діагностики.

Підсумки діагностики представляються у вигляді діаграм, це дозволяє побачити єдину картину того, що відбувається в класі. За такої роботи з року в рік легко відстежити відбулися покращення чи погіршення в класі.

Наприклад, добре простежується динаміка успішності та якості знань учнів класу, зміна рівня здоров'я учнів, рівня зайнятості учнів у позаурочний час. За результатами порівняльних діаграм можна робити висновки і згідно з ними планувати подальшу роботу класного керівника. [22]

При створенні портфоліо комп'ютер стає незамінним помічником. *Портфоліо* – індивідуальний портфель освітніх досягнень, індивідуальна накопичувальна оцінка в певній сфері діяльності особистості. Сканування грамот, для розміщення їх у портфоліо учня, фото шкільних заходів, різноманітних конкурсів можуть дуже допомогти класному керівнику. Оформлення класного куточка теж може відбуватися з використанням комп'ютера та додаткової комп'ютерної техніки. Це дуже зручно й естетично. При цьому учні опановують комп'ютерну грамотність.

Створення сайту класу допомагає вчителю вирішити організаційні, інформаційні питання, втілити в життя творчі задуми, створити серед учнів і батьків класного колективу відчуття «місця зустрічі». Сайт допомагає в опануванні різних предметних тем, навчає «вчитися дистанційно», об'єднує школярів та вчителя в одну сім'ю. Робота електронної пошти та «форми зворотного зв'язку» дає змогу безперервно спілкуватися, вирішувати «гарячі» життєві питання або просто обмінюватися думками, емоціями.

Персональний сайт вчителя може набувати різних форм, постійно зазнавати змістових змін, де безумовним є те, що на сайті акумулюються сторінки творчого досвіду вчителя, що також є дуже важливим для

професіонала. Звісно, для створення саме такого інтерактивного проекту потрібно оволодіти навичками роботи в Інтернеті, в тому числі електронною поштою. [23]

Необхідно, щоб учителю були притаманні зацікавленість, бажання постійно займатися самоосвітою, самовдосконалення, урізноманітнювати способи професійного самовираження.

На сайті класу можна представити:

- інформаційні матеріали (адресу навчального закладу, контакти, структуру навчального року, розклад уроків, зміст анкетування батьків тощо);
- рекомендації щодо підготовки молодших школярів до навчання;
- фоторепортажі про шкільне життя класу;
- віртуальне знайомство з учителями музики, образотворчого мистецтва, фізкультури;
- підсумки оволодіння навчальним матеріалом та надання рекомендацій щодо покращення результатів;
- вітальні сторінки іменинникам; організація святкування днів народження;
- сценарії виховних заходів (розучування пісень, віршів);
- новини класу;
- зворотній зв'язок (електронне спілкування з батьками, консультування тощо).

Взагалі, праця над створенням персонального сайту допомагає вчителю аналітично підходити до своєї діяльності, узагальнювати свої педагогічні кроки, глибше усвідомлювати значущість своєї роботи, активізувати самовираження й самопізнання – важливі змістовні складові кожної розвиненої особистості. Крім того, функціонування сайту класу допомагає здійснювати систематичну співпрацю вчителя з батьками щодо всебічного гармонійного розвитку молодших школярів. [23,с.55]

Комп'ютер і нові інформаційні технології можуть допомогти класному

керівнику в роботі з батьками. По-перше, дуже ефективно використовувати на кожному зібранні мультимедійний проектор для показу презентації, унаочнення результатів успішності в формі діаграм. По-друге, з батьками, як і з дітьми, корисно проводити анкетування, порівнюючи при цьому думки дітей та батьків з різних питань. Електронне анкетування значно оптимізує цей процес.

Ще один незвичайний спосіб застосування інформаційних технологій є використання Web-камери в класі. З її допомогою можна транслювати в реальному часі всі події на сторінку сайту, до якого батьки мають доступ. Так, кожен із батьків за бажанням може віртуально відвідати будь-який урок, спостерігати за поведінкою дитини під час перерв, класних годин, групи продовженого дня тощо. Найбільш цікаві та повчальні сюжети можна показати дітям, а також їхнім батькам на батьківських зборах. Кожна дитина може подивитися на себе зі сторони та проаналізувати свої вчинки.

Однак застосування такого способу в роботі класного керівника повинне супроводжуватися попередньою роботою з дітьми та їх батьками. Необхідно мати їх згоду на участь в такому виді діяльності. А класному керівникові необхідно використовувати цей спосіб дуже обережно, грамотно і продумано.

Для кожного з батьків після проведення батьківських зборів можна скласти «Пам'ятку», де записувати найважливіше, про що батькам потрібно пам'ятати в даний час, найбільш нагальні проблеми їхніх дітей і класу в цілому. [22]

Таким чином, можна зробити висновок, що розвиток і вдосконалення роботи класного керівника має відбуватися паралельно з розвитком усіх інших сторін життя соціуму для того, щоб виховний процес у школі не йшов врозріз з сучасними ідеалами, а вміло з ними сполучався.

На сучасному етапі розвитку суспільства, з появою нових інформаційних і технічних можливостей класному керівнику необхідно

використовувати наявні цифрові технології для підвищення ефективності виховної роботи.

РОЗДІЛ 2

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РІЗНИХ ФОРМ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ВЧИТЕЛЕМ ТА БАТЬКАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

2.1 Організаційно-педагогічні умови успішної роботи з батьками. Дидактична модель

Успішність процесу навчання і виховання залежить від того, як складатимуться стосунки між вчителями, учнями та батьками, від цього залежить успіх навчально-виховного процесу. Батьки та вчителі є такими ж вихователями дітей, і коли вчителі та батьки стають союзниками, результат навчання може бути успішним. Сім'я по праву вважається головним фактором і умовою розвитку і виховання дітей. Дитина народжується і тут на початку фізичного і духовного розвитку (позитивного чи негативного) формуються перші знання про навколишній світ, перші вміння та навички будь-якого виду діяльності, основні стандарти оцінки добра, істини та краси. Тут вона проводить більшу частину свого життя, в ній закладається фундамент стосунків зі світом.

Останнім часом з тих чи інших причин школи і сім'ї постійно конфліктують. Вчителі негативно ставляться до родини, звинувачують батьків у тому, що вони покинули дітей, поводяться з ними брутально та жорстоко. Батьки, навпаки, не люблять вчителів, посилаючись на їхній низький професійний рівень і низькі моральні якості. У багатьох сім'ях не вважають за потрібне звертатися до вчителів з проблемами, що виникають у навчанні дітей.

Часто батьки звертаються до вчителів, коли вже пізно. Тому можемо виділити основні умови успішної взаємодії та роботи вчителя з батьківським колективом:

1. Рівність. Вчитель і батьківський колектив є мають однаковий вплив на дитину, але кожен в своєму інституті. Тому навчання дитини напряму залежить від активної і рівносильною роботи обох зі сторін;
2. Добровільність. Всі суб'єкти навчального процесу працюють на добровільній основі задля досягнення кінцевої мети, яку кожен поставив перед собою.
3. Взаємоповага. Батьки і вчителі скеровують свою роботу на повній взаємоповазі. Всі особисті вподобання не повинні впливати навчальний процес і навчальні досягнення дитини.
4. Взаємодія. Спільна робота обох сторін, яка пов'язана єдиною спільною метою і результатом, є запорукою кінцевого продукту. Лише коли вчитель і батьки почують один одного і направлять свої сили за спільним напрямком, то тоді ми можемо гарний результат.
5. Створення в шкільній практиці ефективного цифрового середовища. Основним завданням вчителя представити кейс-програм, цифрових засобів, які реалізують навчальну мету освітнього процесу і задовольнятимуть потреби як учнів, так і батьків.
6. Створення сприятливих умов для включення батьків у освітнє середовище. Вчитель, учні та батьки є учасниками освітнього середовища, тому навчальний результат їх дітей, залежить від прямої готовності включитися батькам в освітньо-цифрове середовище.
7. Оновлення змісту освіти з використанням методичних, дидактичних засобів для підвищення мотивації до спільної роботи вчителів і батьків. Навчально-цифрові засоби, якими оперує вчитель в навчальному процесі з учнями, так і в комунікаційній сфері з батьками, підвищує мотиваційний фон співпраці з батьківським колективом. Батьки відчувають нерозривність з навчальними досягненнями їх дітей і безперервної взаємодії з вчителем для досягнення їх спільної мети і поставлених цілей.

Незважаючи ні на що, за певних обставин проблему інтеграції сім'ї та школи в сучасних умовах можна усунути. З цієї причини вкрай важливо, щоб питання спілкування створювали основи культури спілкування, необхідної для вирішення проблем дитини. Останнім часом психологія і педагогіка намагаються розширити методи культурного відторгнення і запропонувати нові шляхи вирішення проблем взаємодії сім'ї і школи, виховання дітей і молоді.

По-перше. Педагог повинен розуміти, не повинен втручатися у сімейні стосунки учнів. Втручання в життя сім'ї може відбуватися в окремих ситуаціях, коли з вини батьків або інших дорослих членів сім'ї нехтують інтересами дитини або ставлять під загрозу здоров'я, життя та благополуччя дитини.

Друге. Школа – не є домом, а сім'я не замінить школи. Звідси випливає, що шкільна логіка та логіка сімейного навчання не однакові. Розвиваючи шкільне та сімейне виховання, вчитель повинен враховувати психологію дитинства та розвитку дитини і ні в якому разі не намагатися замінити батьків, а використати переваги шкільного життя, поєднуючи ці два фактори.

По-третє. Школа не є частиною ринку, бо не надає послуг, не продає в магазинах, не обслуговує батьків. Школа – соціальний інститут, його мета – передати духовні надбання людства та навчити дитину жити у світі культурних продуктів. Школа звільнена від батьківського контролю та професійних правил.

Але в житті дитини шкільного віку і шкільний, і сімейний простір не є ізольованими, репрезентуючи її сімейний світ, умови життя, відмінності в соціальних відносинах, традиції, культурні зразки і вищий рівень - інтелект. Учитель, як представник освітнього середовища школи, не має можливості кардинально (навіть за необхідності) змінити умови сімейного життя дитини, не має повноважень втручатися в структуру сім'ї. Є ще один суб'єкт професійної діяльності - дитина в сім'ї, яка приходить до школи. У нього

інший предмет педагогічної діяльності - дитина, яка приходить до школи з родини.

Педагог, відповідальний за ефективне спілкування з батьками, повинен враховувати важливість таких факторів:

- Запрошуйте батьків до співпраці.
- Відданість рівності
- Координація зусиль учителів і сімей учнів можлива, якщо вони домовляться про взаємну рівність.
- Захоплення результатами своїх учнів.

Процес спілкування з батьками є ефективним, якщо вчитель дотримується психолого-педагогічних правил і вимог. Це включає:

використання заходів, спрямованих на підвищення авторитету батьків. У спілкуванні з батьками слід уникати категоричного тону, який може спровокувати образи, роздратування. Нормою мають стати стосунки, засновані на взаємоповазі. Цінність їх полягає у розвитку почуття власної відповідальності, вимогливості, громадянського обов'язку як учителів, так і батьків;

педагогічний такт, неприпустимість необережного втручання в життя сім'ї. Класний керівник - особа офіційна, але за специфікою своєї роботи може стати свідком стосунків, які приховуються від сторонніх. Якою б не здавалася йому сім'я, учитель повинен бути тактовним, ввічливим, інформацію про сім'ю використовувати лише для допомоги батькам у вихованні дитини;

життєстверджуючий, мажорний настрій при вирішенні проблем виховання, опора на позитивні риси дитини, орієнтація на успішний розвиток особистості. Формування особистості дитини передбачає подолання труднощів, протиріч у її житті. Важливо, щоб це сприймалося як вияв закономірностей розвитку (нерівномірність, стрибкоподібний характер, причинно-наслідкова обумовленість, вибіркове ставлення дитини

до виховних впливів), тоді складнощі, протиріччя, несподівані результати не викликатимуть розгубленості у педагога.

Рис. 1 Психолого-педагогічні поради спілкування вчителя з батьками

Школа завжди прагнула до взаємодії з сім'єю. Це знаходило своє відображення в корекції сімейного виховання, у педагогічній просвіті батьків, у безкінечному «листуванні» з батьками з приводу навчання і поведінки їхніх дітей, у викликах батьків до школи тощо. Контакт з батьками як взаємодія може бути встановлений лише за умови, якщо обидва суб'єкти усвідомлюють: тільки спільними зусиллями можна створити умови для розвитку та виховання дитини, допомогти їй у набутті необхідного соціального досвіду.

Вирішальною умовою взаємодії батьків і педагогів є всебічне розуміння змісту виховної діяльності один одного, уміння розуміти завдання і засоби виховного впливу на самопочуття дитини для досягнення наміченого кінцевого результату. Тому вчитель повинен знати, з якої сім'ї кожна дитина приходить до школи, яка структура цієї сім'ї, які тенденції визначають стан і розвиток сучасної української сім'ї. Таким чином взаємодія вчителя та батьків учнів стане більш конкретною, змістовною та ефективною.

Трансформація освіти в Україні потребує глибокого усвідомлення і повної модернізації стратегічної основи кожного педагога. Цифровізація освітнього середовища вимагає від вчителів і батьків не просто початкових цифрових вмінь, а й глибокого вміння користування технічними засобами, які стали основою освітнього процесу. Тимпаче, з кожен день вносить свої корективи в наше життя, всі учасники освітнього процесу повинні бути мобільними, підлаштованими під будь які обставини. Освітній механізм не може бути зупинений, вчитель мусить знайти такі шляхи, щоб не втратити «ниті» спілкування як з учнем, так і з батьками.

Одним із вирішенням цієї проблеми є розробка ефективної дидактичної моделі, формування шляхів організації форм і методів при взаємній співпраці вчителя з батьками в умовах цифровізації.

Трисуб'єктна гілка навчального процесу (вчитель-учень-батьки) вимагає від всіх учасників початкових інформаційно-комунікаційних вмінь.

Зараз вчитель має справу з поколінням АЛЬФА. Головною відрізняючою рисою цих дітей є те, що вони зростаючи, переживають технічну революцію, яка торкається освітнього процесу безпосередньо. Діти-альфа активно пов'язані з цифровим суспільством. Вони активно транслюють своє життя в блогах, відео без сюжету і очевидного сенсу. Учні працюючи в інтернеті не мають на меті заняття дидактичного характеру. Тому вчителю і батькам слід контролювати цей процес і активно слідувати всім тенденціям сучасного цифрового суспільства, наповнюючи усі складники змістом і дидактичною структурою.

Слід зазначити, що вчителю необхідна спеціальна підготовка як матеріально-дидактична, так і технічна. Учитель разом з батьками стають більш мобільними, їм необхідно розробити таку освітню платформу, яка буде цікавою і дієвою в класно-урочній системі, так і в виховній системі учнів.

Нами розроблена дидактична модель взаємодії учнів, батьків педагогів в умовах цифрового суспільства. Ми окреслили основні завдання і шляхи реалізації цих завдань в умовах дистанційної роботи. (рис.1).

Рис. 2 Дидактична модель взаємодії вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства

Побудова дидактичної моделі не виходить за межі репродуктивно-ілюструючого характеру організації спільної роботи між вчителем і батьками в умовах цифрового суспільства, проте вимагає від усіх учасників чіткого дотримання логіки формувань як цифрової компетенції, так і задоволення освітніх потреб учнів та чіткої налагодженої співпраці з батьками. Дидактична модель складається з таких основних взаємопов'язаних компонентів: соціальне замовлення суспільства, яке формує блок цілепокладання, в якому визначаються основні освітні цілі – виховна, навчальні і розвивальні цілі.

Таким чином основні педагогічні цілі формують педагогічне завдання, яке потребує основних дидактичних положень змістово-процесуального блоку. Змістово-процесуальний блок регламентує основний зміст, підбір форм і методів взаємодії, шляхи і форми організації і реалізації поставлених нами педагогічних цілей. Блок результат освітнього процесу надає нам можливість продіагностувати, скорегувати, спостерігати за результатами.

Одним із ключових компонентів дидактичної моделі роботи з батьками в умовах цифрового суспільства соціальне замовлення, головними замовниками якого вчителі, учні та їх батьки. Їх основні навчально-виховні потреби визначає блок цілепокладань, які реалізуються в змістово-процесуальному блоці (рис.3). Вчителю необхідно організувати таку класно-урочну, позашкільну роботу, яка буде реалізовувати поставлені триєдині цілі (розвиток, виховання, навчання). Логічність у дібрані форм і методів реалізації поставлених цілей, сформує результат, кінечний продукт, який і є загальною метою взаємодії вчителя та батьків. Зв'язуючим компонентом взаємодії вчителя з батьками в умовах цифровізації суспільства є цифрове середовище, яке задовольняє потреби суб'єктів, та надає потужну мережу можливостей та шляхи реалізації поставлених цілей.

Виховна ціль реалізується завдяки глибокому усвідомленню співпраці вчителя і батьківського колективу, де обидва суб'єкта є рівноправними між собою і мають спільну мету – виховання підростаючого покоління,

реалізується виховна мета через такі форми роботи як батьківські збори, практикуми з батьками, тренінги на визначену тематику.

Виховна ціль не може бути повністю реалізованою без підкріплення навчальною ціллю, яка має на меті навчити та адаптувати батьків до користування всіма цифровими засобами та цифровими навчальними програми, завдяки яким здійснюється навчальний процес їх дітей. Тому вчителю доцільно використовувати навчальні лекції, тренінги, практичні заняття для батьків, аби процес навчання та взаємодії був неперервним.

Виховна та навчальна цілі підводять нас до розвивальної сторони взаємодії вчителя та батьків. Розвивальні цілі мають на меті розвиток комунікації в цифровому просторі. Активне використання технічних засобів скеровує нас на правильне використання різних застосунків та гаджетів, для активної співпраці.

Триєдина постановка цілей спрямована на один результат – розвиток інформаційно-комунікаційної технології шляхом активної співпраці вчителя та батьків, щоб задовольнити освітні потреби їх дітей. Компоненти дидактичної моделі взаємопов'язані, лише в сукупності можуть нести педагогічну цінність, як для батьків, так і для самого вчителя.

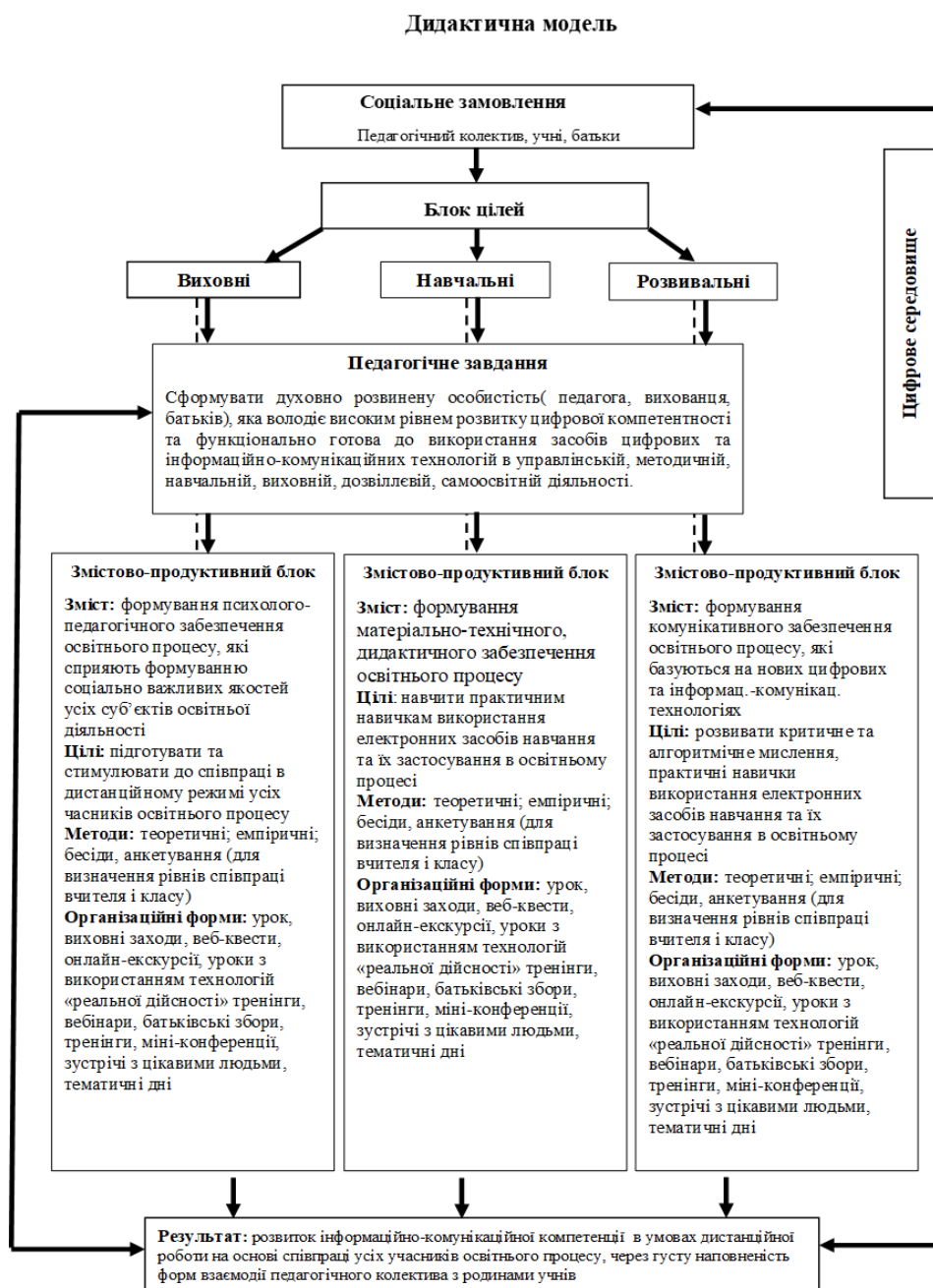

Рис. 3 Дидактична модель взаємодії вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства (розширена)

2.2. Сучасні електронні засоби інформування батьків

Актуальність і значущість переходу роботи класного керівника на новий етап із застосуванням технічних засобів, продиктована необхідністю

впровадження особистісно-орієнтованого виховання, яке передбачає співпрацю між викладачем і учнем.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій і їх застосування залежить від чіткого уявлення, де і з яким ступенем ефективності можуть бути застосовані ці технології. Таким чином, очевидна необхідність використання комп'ютерних технологій у вихованні.

Рис. 4 Критерії ефективності використання комп'ютера в роботі класного керівника з навчально-виховної роботи

Інформаційні технології дозволяють урізноманітнити форми роботи з учнями, зробити їх, більш творчими, спрощується процес спілкування з учнями та їх батьками . [22]

Звичайно, нетрадиційні форми роботи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій не замінять жвавого спілкування батьків та педагогів. Але коли є можливість використати традиційні методи роботи, розумне та відповідне використання ІКТ-технологій має багато переваг: економія часу; більш ефективна участь батьків у навчально-виховному процесі на уроці.

Загалом ІКТ застосовні для реалізації таких напрямів діяльності, як:

- консультування;
- сповіщення;
- робота за трьома напрямками: навчання, виховання, розвиток.

Спробуймо поєднати традиційні та нетрадиційні методи у роботі з батьками молодших школярів. Інформування в закладі освіти має просвітницький характер. Серед традиційних форм роботи в цьому напрямі:

- 1) лекторії під час батьківських зборів
- 2) загальні інформаційні стенди
- 3) папки-особових досягнень кожного учня у класі.

Процес інформування відбуватиметься більш ефективним, якщо вчитель у своїй роботі буде використовувати ІКТ-технології. Вони дадуть змогу комунікації з кожним членом класної сім'ї. Навіть без використання інтернету вчитель може створити електронний інформаційний матеріал за допомогою буклетів, презентацій та відеороликів.

Для створення цих продуктів навіть не потрібен Інтернет – програмні пакети є в кожному MS Office, а навчання їх використанню проводять багато викладачів через програму «Intel».

<p><i>Презентації,</i> складені в програмі PowerPoint</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ у більшості людей переважає візуальний канал сприйняття, тому презентація дає можливість затримати увагу батьків на тих моментах, на яких вчитель бажає акцентувати; ○ інформація, ілюстрована схемами, таблицями, діаграмами, графіками, малюнками, елементами анімації та фотографіями, ліпше сприймається та легше запам'ятовується.
<p>Буклети, зроблені за</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ доповнюють та закріплюють усний матеріал після проведених зборів;

допомогою Office Publisher	<ul style="list-style-type: none"> ○ батьки вдома спокійно їх проглянуть та пригадають, про що йшлося на зустрічі з учителем; ○ завдання — привернути увагу, тому буклети мають бути інформативними і яскравими водночас, з чітким великим шрифтом і яскравими малюнками; ○ можуть містити пам'ятку, певний алгоритм дій — те, що можна застосувати на практиці.
Відеоролики, змонтовані за допомогою програми Movie Maker	<ul style="list-style-type: none"> ○ можна використати як аналог традиційної екскурсії закладом ○ ролик з фотографіями дитячої роботи на уроках в музичній, спортивній залі, логопедичному кабінету та майданчиків буде найкращим варіантом презентації матеріальної бази закладу, приміром, у День відкритих дверей для батьків, які обирають школу для дитини, або ж батьків першокласників.

Рис. 5 Перелік цифрових продуктів створених в програмі «Intel» для передачі інформації вчителем батькам

Одним із офіційних способів підтримувати зв'язок з батьками є розміщення інформації на сторінці веб-сайту школи. Сьогодні кожен навчальний заклад має свій сайт. Це відкриває школу для дітей, батьків і громади в цілому.

Цей інформаційний ресурс орієнтований на дітей, батьків та вчителів, містить велику кількість інформації про історію закладу, колектив та останні події. Він розширює освітній процес для батьків і сімей, сприяючи діалогу з батьками, стурбованими поведінкою своїх дітей і освітніми програмами

Тут можна ознайомитися з результатами інноваційної діяльності школи та зміцнити її матеріально-технічну базу. Крім того, джерелом навчальної, методичної чи просвітницької інформації для батьків може бути сайт школи чи іншого навчального закладу. На цій сторінці батьки можуть знайти корисні

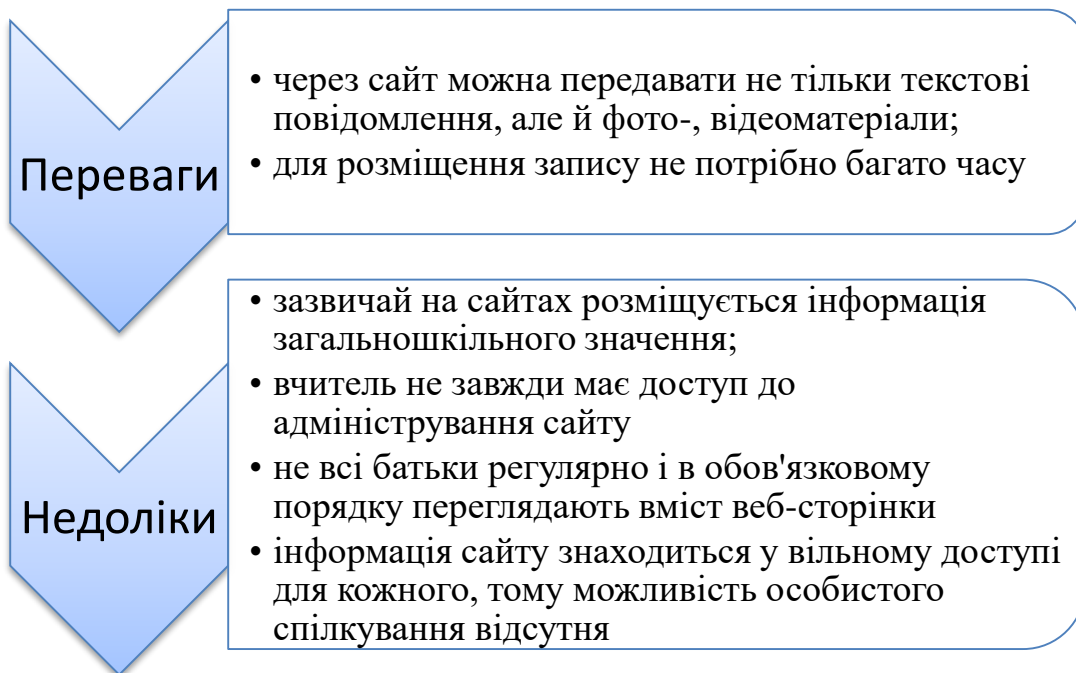
поради про те, як покращити здоров'я, безпеку та поведінку дитини в сім'ї та суспільстві, а також інформацію про освіту та виховання дітей

Тут можна дізнатися про результати інноваційної діяльності школи, про зміцнення її матеріально-технічної бази. Окрім цього сайт школи або інших освітніх установ може стати для батьків джерелом інформації навчального, методичного або виховного характеру. На цих сторінках батьки можуть отримати інформацію про методи зміцнення здоров'я дітей, їх безпеку, правила поведінки дитини в сім'ї та в суспільстві, корисні поради з навчання і виховання учнів. Дистанційне спілкування дозволяє батькам у режимі реального часу стежити за навчальним прогресом своїх дітей, отримувати інформацію про проблеми, що виникають у навчанні, та отримувати консультації щодо усунення проблем, особисто спілкуючись з педагогами.

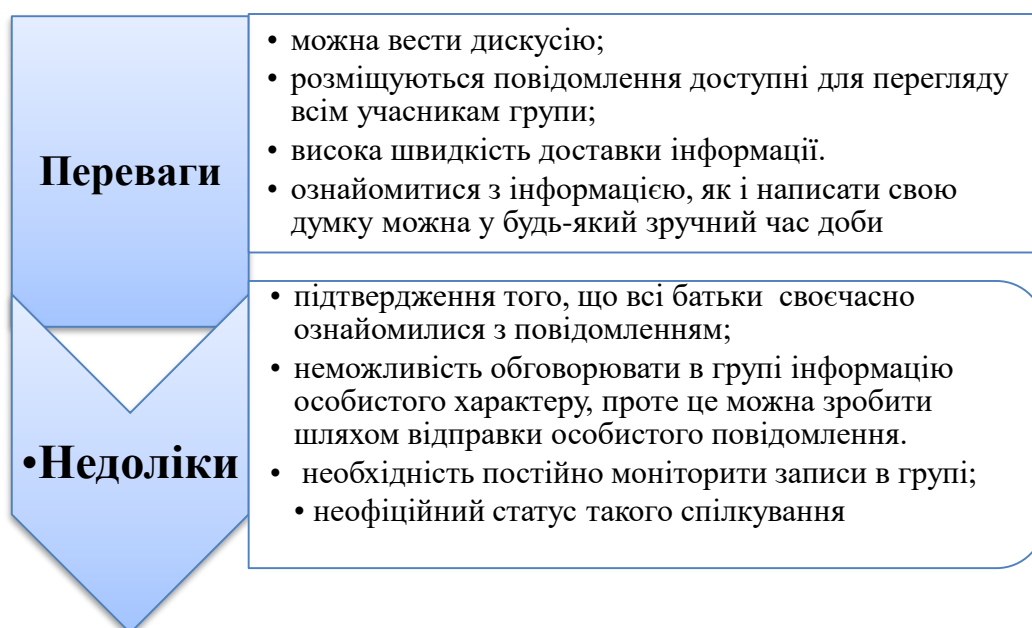
Створення та діяльність сайтів навчальних закладів спрямовані на вирішення наступних завдань:

- створити позитивного іміджу навчального закладу.
- підвищення обізнаності батьків щодо якості освітніх послуг закладу
- створення умов для взаємодії учасників освітнього процесу, соціальних партнерів навчального закладу;
- обмін освітнім досвідом;
- сприяння творчій діяльності педагогів.

Аналізуючи застосування сайту в навчальній діяльності дало нам підстави виділити основні переваги і недоліки:

Для організації класного співтовариства у соціальних мережах (на базі «Facebook» і т.д.) необхідно створити групу з обмеженим доступом та запропонувати всім батькам зареєструватися у цій спільноті й подати заявку на вступ до групи. Це багатосторонній спосіб зв'язку, оскільки батьки коментувати, активно дискутувати, ділитися думкою один з одним.

Школи рухаються до підвищення якості освіти, використовуючи наявні засоби комунікації з громадськістю та нові технології, різноманітне програмне забезпечення для управління, автоматизовані робочі місця директорів та заступників, інтерактивні дошки та системи оповіщення батьків. На особливому місці – «електронний щоденник» – одна з технологій, яка дає батькам прямий доступ до успішності та відвідування школи їхніми дітьми. Необхідна інформація надсилається батькам за допомогою SMS-повідомлень. За словами вчителів, такий двосторонній зв'язок між школою та родиною особливо ефективно впливає на відвідуваність, зменшуючи пропуски учнів у 2,5 рази і більше, адже техніку дітям не вдається обманути.

Вибираючи найбільш зручний спосіб спілкування з батьками, можна вибрати варіанти, які забезпечать різні форми спілкування:

- формальні та неформальні;
- живі та віддалені;
- колективні та індивідуальні та ін.

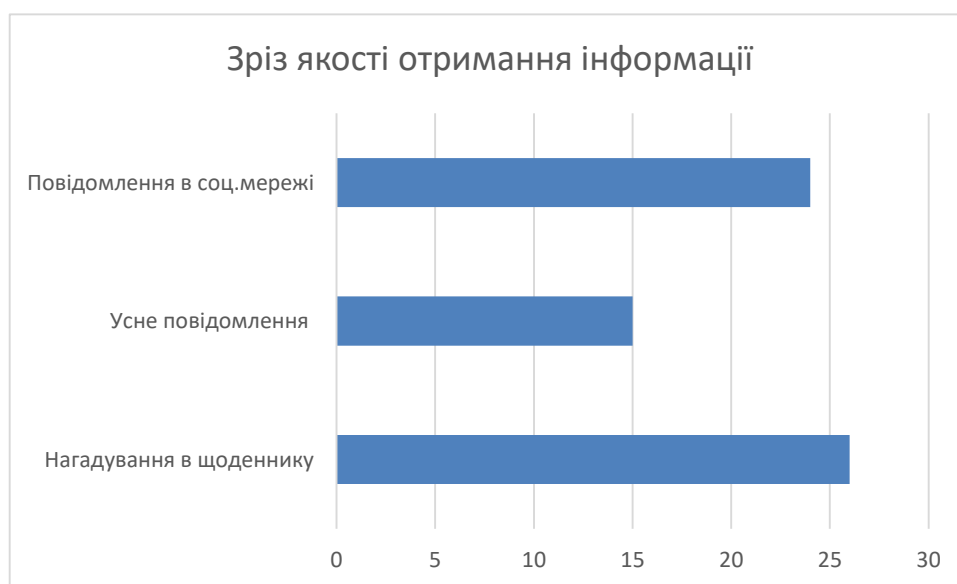
Не рекомендується створювати кілька схожих груп, які будуть дублювати одна одну. Це призведе до плутанини батьків, таким чином вони можуть пропускати інформацію, або ж зовсім ігнорувати її.

Найбільш функціональним для організації роботи з батьками є сайт навчального закладу, або електронний клас на офіційних освітніх платформах закладу, який може виконувати функції:

- 1) накопичення матеріалу, корисного для батьків
- 2) відеотека та бібліотека з добіркою інтернет-ресурсів щодо навчання і виховання дітей
- 3) презентації закладу
- 4) інформація про школу
- 5) основні та додаткові освітні послуги
- 6) матеріальна база школи
- 7) успішні проекти учнів тощо

Також найбільш ефективними електронними застосунками в системі сповіщення інформації батькам є месенджери. Популярними як серед учнів, так і серед батьків є Telegram Viber Skype. Ці месенджери мають простий інтерфейс, легкі у використанні. Вчитель може провести як відео зустріч, надіслати посилання на будь які матеріали, застосунки, цікаві завдання. Також можливе створення опитувальників, розміщення анкет, відповіді яких автоматично переходять до вчителя. Тобто будь які нагальні питання вчитель може вирішити з батьками не випускаючи з рук телефон чи комп'ютер. Батьки і вчитель мають можливість частіше комунікувати, інформація сприймається швидше та якісніше. Вчителю не треба сидіти і телефонувати кожній сім'ї, щоб повідомити щось, слід просто створити освітню групу класу.

Нас зацікавило, як впливає інформація на батьків передана вчителем в усній формі, за допомогою нагадування в щоденнику та повідомлення інформацію в групу однієї соц.мереж. Ми працювали з батьками учнів Херсонської гімназії №6 3-Б класу. В дослідженні взяло участь 26 сімей. На кожен вид оповіщення ми фіксували кількість сімей, до яких дійшла інформація в тій чи іншій формі. За зібраними даними ми отримали такі результати.

Дослідивши зріз, ми може прийти до висновку, що інформація, яка здійснювалася шляхом нагадування в щоденнику була охоплена 26 сімей,

тобто, кожен з батьків дитини відкривши щоденник побачив відправлення повідомлення вчителем, тобто традиційний метод сповіщення запрацював на 100%

Також нами було представлено інформацію батькам в усній формі, батьки її отримали одразу, після закінчення навчального дня їх дітей. Батьки повинні були разом зі своїми дітьми взяти участь в веб-квесті, результати якого отримує вчитель, дослідивши відповіді, ми побачили, що інформація охопила 15 сімей, тобто майже половина класу була не охоплена завданням, що свідчить про те, що такі види повідомлень не є найбільш дієвими.

Повідомлення інформації в одній з соц.мереж, де є робоча група класу, дали нам такі результати, охопленість батьків була 98% , 24 родини виконали поставлену задачу. Ці високі результати показують, що батьки є активними користувачами цифрових засобів, які свідомо використовують для плідної роботи з вчителем.

2.3. Діагностика впливу процесу діджиталізації на батьків

Пандемія COVID-19, війна на території України вплинули на різні соціальні сфери і процеси життєдіяльності людей, у тому числі й на освітній процес в Україні. Зокрема, питання дистанційної освіти та впровадження новітніх і цифрових технологій набуло більшої актуальності. За даними Міністерства освіти і науки, вчителі та учні для дистанційного навчання найчастіше користувалися такими платформами, як Zoom, Skype, Viber, електронна пошта, Google Classroom та інше.

Нині робота щодо впровадження більшої кількості цифрових технологій, які були б зручними для всіх учасників освітнього процесу, триває. Так, наприклад, Міністерство освіти і науки України змогло домовитися з ТОВ «Майкрософт Україна» щодо безкоштовного використання центрів командної роботи Microsoft Teams for Education для налагодження онлайн-занять. Зокрема цей сервіс дозволяє наступне:

- організувати онлайн-уроки з можливістю їхнього перегляду в будь-який час, створювати віртуальні класи, влаштовувати засідання педагогічних рад;
- створювати закриті чати для спілкування; організувати відеоконференції з підключенням до 300 учасників;
- створювати цифрові зошити та журнали успішності; здійснювати оцінювання, планування завдань, контроль їх виконання;
- формувати розклади;
- додавати електронні підручники або освітні ігри та інше.

Спільно з Міністерством цифрової трансформації України та міжнародними партнерами нині вирішується питання щодо продовження та модифікації проєкту «Всеукраїнська школа онлайн». Платформа створена на базі OpenEdX. Зокрема, її використовують освітні заклади Іспанії, Ізраїлю, Польщі, Саудівської Аравії та інші. На цьому ресурсі збиратимуть відеоконтент, тестові завдання, матеріали для вчителів, курси для підвищення кваліфікації тощо. Нині існує демо-версія платформи.

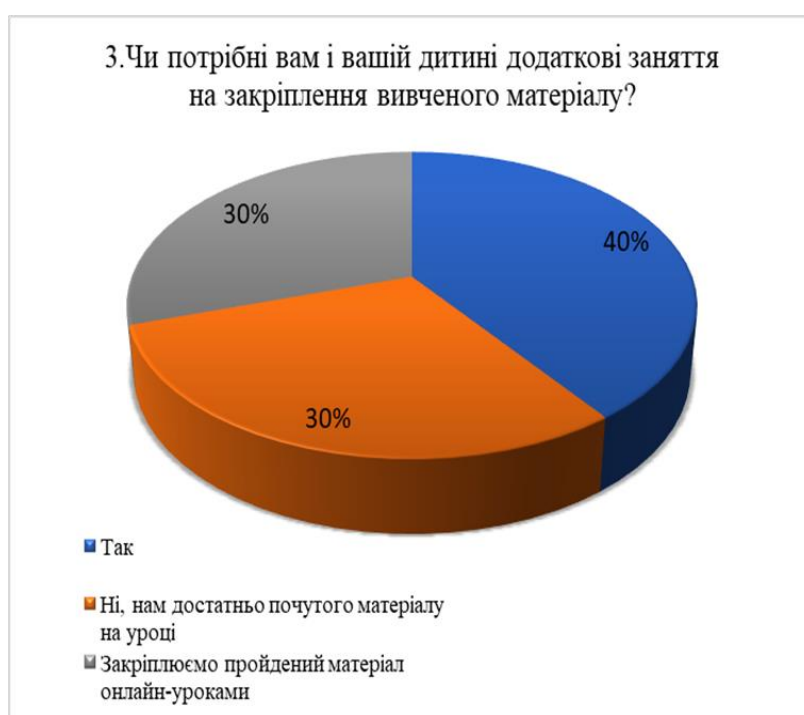
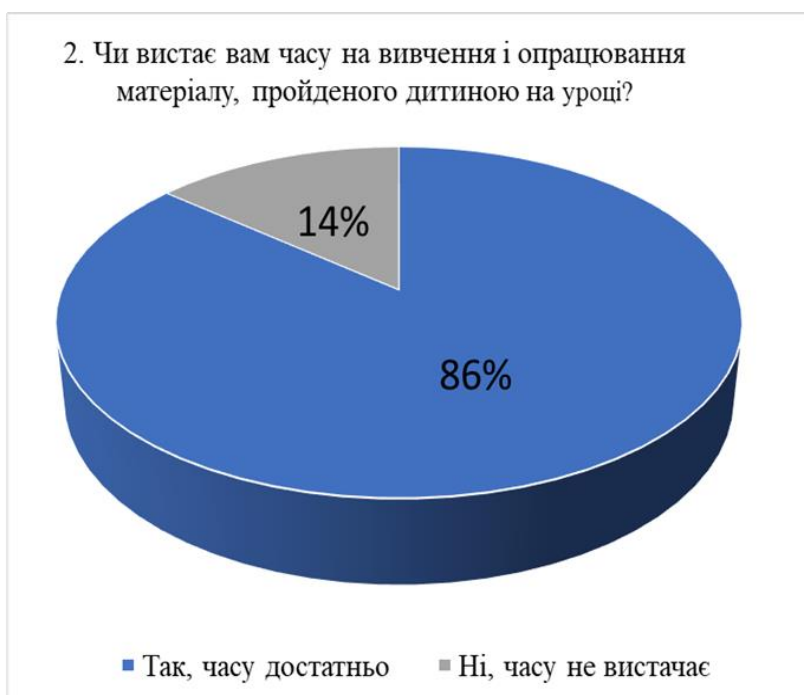
За інформацією Міністерства освіти і науки, наразі триває закупівля необхідного контенту. Електронні журнали та щоденники Нині в закладах загальної середньої освіти розпочато тестування е-журналів та е-щоденників. Для цього триває випробування безкоштовного програмного забезпечення, яке розроблене на базі державної системи АІКОМ. Для тестування нових електронних додатків з кожної області обрали до трьох закладів освіти. По завершенню етапу державні е-журнали та е-щоденники стануть доступними всім українським школам.

Ми зацікавилися питанням, а як впливає процес діджиталізації на батьків. Нами було розроблено анкету для батьків «Вплив цифрового середовища на батьків» (Додаток 1). Дослідження проводилося на базі практики Херсонської гімназії №6 Херсонської міської ради. В опитуванні взяли участь 26 сімей 3-Б класу (27 учнів). В ході обробки дослідження маємо такі результати:

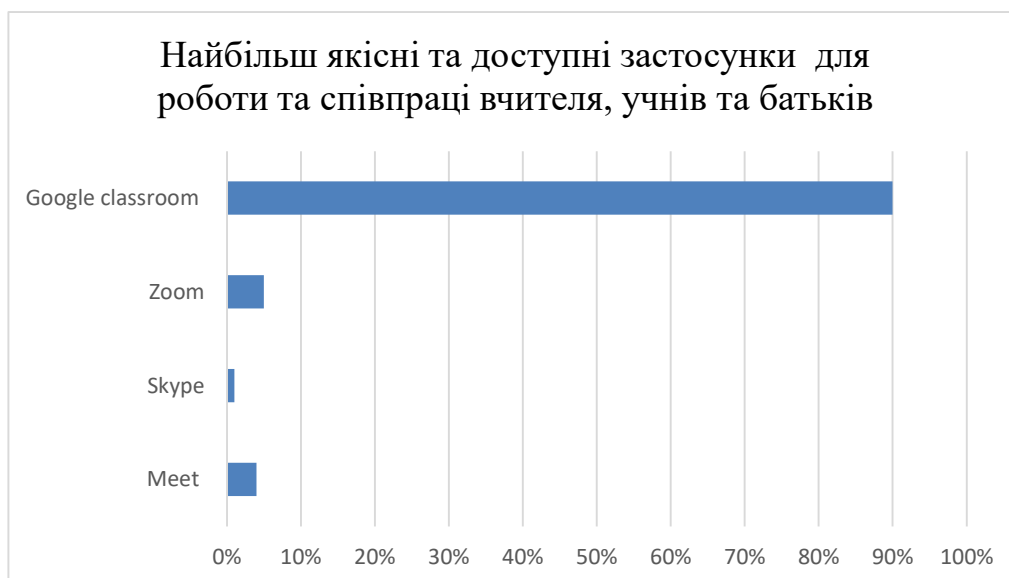

Маючи результат першого питання можемо зробити висновок, що більша частина батьків, 50%, все таки віддає перевагу навчанню в школі, це пов'язано з тим, що більшість батьків не мають змоги сидіти поряд і контролювати освітній процес дитини, не завжди батьки можуть правильно пояснити матеріал, через низький рівень обізнаності шкільною програмою.

Також можемо спостерігати, що батьки віддають перевагу і дистанційному навчанню віддаючи 40% голосів. Це пов'язано з тим, що батьки, які змушені переїжджати на нові місця проживання, мають змогу долучатися до навчання з різних куточків країни, планети. Таким чином в них діє безперервне і безперебійне навчання. 10% батьків, які віддали перевагу асинхронному навчанню, не мають змогу виходити на навчання, так як тимчасово перебувають в інших країнах, мають значні відмінності в часі, тому змушені брати завдання і опрацьовувати матеріал самостійно, при необхідності консультуватися з вчителем.

Аналізуючи і поєднуючи друге і третє питання прийшли до висновку, що часу на опрацювання матеріалу дітям і батькам вистачає, якщо виникають потреби вчитель надає допомогу свою, або ж надсилає онлайн-завдання, онлайн-уроки для кращого і більш ґрунтовного опрацювання матеріалу.

Аналізуючи програмові навчальні застосунки можемо сказати, що батьки найбільшу перевагу 90% віддають Classroom ця платформа надає можливість створити віртуальний клас, де вчитель та діти мають змогу обмінюватися думками в чаті класу, прикріплювати домашні завдання, які вчитель може з легкістю перевіряти, батьки також мають доступ до сайту, який має надзвичайно простий інтерфейс. Ця платформа зручна тим, що не потребує додаткового скачування, а вже є застосунку Google.

Високий рівень обізнаності батьків в електронних навчальних програмах сягнув 19%, на цю відповідь вплинуло те, що багато з батьків працюють в сфері освіти або ж мають старших дітей, які вже давно і активно працюють за цими електронними програмами. Середній рівень обізнаності має найвищий показник 54%, більшість батьків чули, але практично ніколи не працювали в цих застосунках, при скачуванні їх, швидко розібралися та особливих потреб у допомозі по використанню їх не мають. Низький рівень обізнаності вказує на те, що батьки не користувалися цими застосунками, так як не було нагальних потреб у їх використанні.

Дуже порадувало те, що всі батьки, незалежно від рівня сформованості у використанні електронних навчальних програм, хотіли б отримати технічну підготовку від вчителя перед навчанням у дистанційному форматі.

Отже, ми можемо зробити висновок, що процес діджиталізації активно впливає на батьків школярів. Батьки не просто допомагають у навчанні дітям, а самі стають на шлях навчання. Цифровізація навчального процесу дає змогу активізувати триєдину гілку «взаємодії вчитель-учень-батьки», де кожен суб'єкт не може працювати окремо, лише у взаємодопомозі і в спільній меті

ми можемо реалізувати всі виховні, навчальні і розвивальні цілі, які кожен ставить перед собою сам.

2.4. Методичні поради взаємодії вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства

Ступінь готовності до самостійної роботи у молодших школярів нижчий, ніж у старших і молодших. Дорослі повинні організовувати роботу молодших школярів, але вони повинні організовувати, а не виконувати завдання за дитину. Тому основне спілкування вчителя початкової школи з батьками з організаційних питань має бути тривалим і тривалим, поступово перекладаючи відповідальність за навчальний процес на дітей.

Багато вчителів недооцінюють важливість налагодження стосунків з батьками учнів. Батьки можуть бути кращими друзями або ворогами вчителів. Протягом чотирьох років початкової освіти вчителі повинні будувати міцні стосунки з батьками учнів, яких вони навчають.

Найкращий спосіб уникнути непорозумінь з батьками – мати чіткі правила спілкування, яких необхідно дотримуватися з самого початку навчання. Чим обізнаніші батьки, тим більше вони почуваються частиною команди. Коли батьки розуміють, що і навіщо роблять вчителі, вони довіряють їм і роблять процес навчання комфортнішим для всіх.

Ефективні стосунки між батьками та вчителями завжди мають починатися з позитиву та довіри, що є головним. Коли батьки отримують інформацію від вчителів, вони менш схильні неправильно тлумачити речі під час процесу навчання.

Спілкуйтеся! Поширена помилка вчителів початкової, середньої та старшої школи полягає в тому, що вони не спілкуються або не спілкуються, коли виникають проблеми.

Для того, щоб спілкування було послідовним, воно має відповідати тому, як це роблять вчителі в школі. Залежно від обставин домовтеся про те, як і коли, яким способом ви можете зв'язатися з батьками: електронною поштою, групами в соц. мережах, Viber чи іншим способом.

Поговоріть з ними про правила навчання, розклад занять, розпорядок дня. Діти молодшого шкільного віку тільки вчаться працювати самостійно. Не всі діти досягають успіху одночасно, тому потрібно кілька спроб, щоб досягти результату.

Коли ви розмовляєте з батьками (з будь-якого питання), запевніть їх, що все, що стосується їхньої дитини, є конфіденційним і що ви, як вчитель, завжди дбаєте про своїх учнів.

Сьогодні кожна школа визнає та підтримує родини своїх учнів як рівноправних партнерів у відповідальній справі виховання дітей. Як ефективне джерело інформації, електронні ЗМІ можуть сприяти розширенню засобів спілкування з батьками. Раніше батьки учнів отримували інформацію про навчальні досягнення своєї дитини з точки зору батьківських куточків, але зараз вони віддають перевагу іншим джерелам інформації, які надає Інтернет.

Вчителю необхідно постійно підтримувати зв'язок із батьками своїх учнів. Це повинно бути двостороннє спілкування, з метою ознайомлення з усією важливою інформацією, що стосується шкільного життя дітей і найактуальніших проблем, які виникають у школярів або їх батьків.

Сучасний світ немислимий без Інтернету. Він став нескінченним ресурсом, який пропонує дітям навчальні ігри, різноманітні розважальні заходи та багато способів обміну інформацією, отримання знань і цілеспрямованого спілкування з друзями, родиною та зовнішнім світом. Тим часом робота в інтернеті без нагляду стала для них дуже небезпечним місцем.

Сьогодні діти та їхні батьки стикаються з незліченними загрозами, включаючи проблеми конфіденційності, поширення цілеспрямованих фейкових новин, насильницький та інший неприйнятний «глибоко неправильний» контент, шахрайство, онлайн-погрози, експлуатацію та сексуальне насильство в цифровому середовищі цифрове середовище.

Батьки повинні надавати дітям та молодим особам підтримку з тим, щоб ті могли користуватися перевагами технологій безпечно. Їм варто

дотримуватися збалансованого підходу і зважати на те різноманіття можливостей, які пропонує Інтернет.

Тому ми розробили методичні рекомендації для батьків, які зроблять навчальний процес учнів більш безпечним, а для батьків це буде корисною підказкою у навчальній діяльності їх дитини.

1. Дізнатися про наявні в цифровому середовищі ризики та можливості для дітей і молоді. Важливо вміти розпізнавати потенційні загрози, на які можуть наражатися діти, але при цьому пам'ятати, що наявність ризиків не означає, що неодмінно буде завдано шкоди.
2. Активно цікавитися тим, що роблять діти в Інтернеті, який тип контенту вони переглядають, надсилають або створюють, якими послугами та платформами вони користуються і в які бавляться ігри, а також з якими людьми вони спілкуються. Батькам завжди корисно самим спробувати скористатися тими послугами, якими користуються їхні діти.
3. Батькам слід вивчити питання про те, якими є хороші навчальні та розважальні вебсайти та ігри, котрі вони могли б використовувати зі своїми дітьми. Гарний вебсайт або гра відрізняються тим, що в них є окрема сторінка, присвячена питанням безпеки, зі зрозумілими посиланнями, механізмами подання скарг та вказівками для дітей і молоді, а також їх батьків/опікунів.
4. Підтримувати регулярний, щирий та відкритий діалог з дітьми і молодими особами на актуальні для їхнього віку теми, які повинні з часом змінюватися.
5. Переконатися, що дитина знає, коли варто звернутися за допомогою і до кого. Це може бути їхній батько, вчитель або будь-яка інша доросла людина, якій вони довіряють. Слід домовитися про правило, що в разі будь-якого неприємного інциденту діти мають обговорити його з дорослим, якому вони довіряють.
6. Вжити заходів для того, щоб діти дотримувалися збалансованої «цифрової дієти», тобто щоб вони проводили час в Інтернеті з користю, займаючись різними видами діяльності, зокрема, навчання, творчість та спілкування в позитивному сенсі. Використовувати вбудовані інструменти для відстеження статистики за кількістю часу, що витрачається на різні програми та послуги.
7. Пояснити дітям, що не можна повідомляти свої паролі доступу друзям або братам і сестрам. Звертати увагу на те, коли і де вони повідомляють свою персональну інформацію – наприклад, в загальнодоступному профілі має сенс використовувати деперсоніфіковані зображення як фотографії профілю і вказувати мінімум персональної інформації, такої, як вік, школа та місце проживання.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) змінили життя суспільства. Вони надали можливість в режимі реального часу, через кордони та з практично необмеженим доступом до інформації спілкуватися, підтримувати нескінченність освітніх послуг.

Тому як вчителям так батькам необхідно звернути увагу на роботу учнів, їхню активність в мережі, та скерувати її в правильному напрямку. Сім'я і школа в даному випадку є опонентами, які мають на меті досягти триєдиної цілі: навчання-виховання-розвиток засобами цифрового забезпечення.

Чіткість і планомірність співпраці вчителя і батьківського колективу прокладає шлях до всебічно розвиненої особистості головного об'єкта старань – дитини. Лише спільні зусилля дадуть змогу зробити бажаний результат реальністю.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження дидактичної моделі роботи з батьками в умовах цифрового суспільства дають підстави для таких висновків:

1. Аналіз наукової літератури сприяв глибокому дослідженню даної теми. У роботі проаналізовано наукові праці та наукові джерела з психології, дидактики, педагогіки, інформаційних технологій. Виділено наступні поняття – «дидактична модель», «цифрове суспільство», «ІКТ грамотність», «цифрова культура», «цифрова компетентність», «інформаційно-комунікаційні технології». На основі психолого-педагогічних джерел та педагогічному спостереженню встановлено зв'язок вище зазначених понять та засоби їх впливу на дидактичну структуру зав'язків вчителя і батьків. Досліджено, що взаємодія вчителя і батьків в умовах цифрового суспільства можлива за рахунок безпосередньої взаємодії на умовах партнерських відносин.

2. Досліджено етапи педагогічної співпраці вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства, які будуються на повній співпраці усіх суб'єктів освітнього процесу, задля досягнення поставленої педагогічної мети.

3. Теоретично обґрунтовано інформаційно-цифрову базу вчителя у роботі з батьками. Нами було виокремлено основні медіа-продукти, які вчитель може використовувати як в роботі з дітьми, так і в роботі з батьками. Ця інформаційно-цифрова база уможлиблює використання звичайних традиційних форм взаємодії вчителя з батьками в інформаційно-цифровому просторі.

4. У результаті практичного дослідження впливу цифрового дослідження на батьків, визначено показники готовності до співпраці вчителя та батьків. Показники показали, високу залежність батьків від вчителя, а саме організації навчальної діяльності вчителем. Так нами було доведено, що батьки готові до повної співпраці і методичної допомоги вчителя в цифровій навчальній мережі.

5. У ході наукового дослідження нами було виокремлено і підібрано основні цифрові програмні засоби взаємодії вчителя і батьків, які б реалізували навчальні, виховні, розвиваючі цілі класно-урочного процесу. Програмне забезпечення дає змогу реалізувати усі форми роботи з учнями та їх батьками, при цьому не втрачаючи жодного компоненту цієї співпраці. Електронні застосунки розширюють можливості як вчителя так і батьків. Адже кожен з них може вносити свіжі ідеї і відкривати нові можливості перед собою.

6. Розроблено дидактичні рекомендації застосування інформаційно-цифрових технологій в роботі вчителя та батьківського колективу, де виокремлено основні методи роботи з батьками, надано методичні рекомендації в налагодженні дружніх відносин, при цьому не втрачаючи паралелей вчитель-наставник, вчитель-друг, вчитель-тьютор. Для батьків підібрані електронні застосунки для контролю за роботою їх дітей. Тому що не завжди діти використовують інтернет ресурси в навчальних цілях, що впливає на взаємодію дітей з однокласниками, вчителями, а насамперед з батьками.

Дослідження показало чітку взаємодію всіх суб'єктів навчальної діяльності в цифровому суспільстві. Дидактичне спрямування роботи вчителя з батьками в умовах цифрового суспільства дало нам підстави практично побудувати дидактичну модель взаємодії вчителя з батьківським колективом, де симбіоз усіх частин освітнього процесу реалізовує освітні, навчальні виховні потреби як учнів так і батьків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артемова В. Історія педагогіки України. К.: Либідь, 2006. 424 с.
2. Баришовець, Н. Організація управлінської діяльності щодо формування ключових компетентностей учнів за умов розбудови Нової української школи .Партнерство учасників освітнього процесу за умов реалізації Концепції Нової української школи / Н. Баришовець // Управління школою. – 2019. – № 1/3. – С. 43–46.
3. Баришовець, Н. Організація управлінської діяльності щодо формування ключових компетентностей учнів за умов розбудови Нової української школи [Текст] = Партнерство учасників освітнього процесу за умов реалізації Концепції Нової української школи / Н. Баришовець // Управління школою. – 2019. – № 1/3. – С. 43–46.
4. ВетроваС. Є. Батьки і початкова школа: Партнерство заради дитини,
5. Взаємодія школи і сім'ї-важлива умова ефективності освітнього процесу. URL: <https://naurok.com.ua/vistup-na-pedagogichniy-rad-vzaemodiya-shkoli-i-sim-vazhлива-umova-efektivnosti-osvitnogo-procesu-y-25726.html>
6. Взаємодія школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді. URL: https://pidruchniki.com/17760507/pedagogika/vzayemodiya_shkoli_simyi_vihovanni_ditey_molodi
7. Виноградова Т. В. Батьківські збори. Серія : Класний керівник. 2. Х.: Вид, група «Основа», 2006, 237 с.
8. Виноградова Т. Взаємодія батьків педагогів-необхідна умова для виховання нового покоління. Педагогічна скарбниця Донеччини. 2003. № 2. С. 51—52.
9. Водозазька, Т. В. Учителі як творці освітнього середовища Нової української школи [Текст] / Т. В. Водозазька // Управління школою. – 2019. – № 1/3. – С. 73–77.
10. Волкова Н. П. Педагогіка. К. : Академія, 2001. С. 220-223.

11. Докукина Е. М. Взаимодействие школы нравственных основ поведения младших школьников : Дис. канд. пед. наук: 13.00.01. АПН Украины. К., 1993. 176 с.
12. Зелінська К. Соціальнопедагогічне партнерство ключовий компонент формули «нової школи» [Текст] / К. Зелінська І. Івахненко // Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців, 25–26 квітня 2018 р. / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка ; Управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації та ін. ; [редкол.: Ю. О. Лянной, Л. В. Пшенична, С. М. Кондратюк та ін.]. – Суми : [ФОП Цьома С. П.], 2018. – С. 166–169.
13. Іщук Л. М. Підходи щодо реалізації ідей педагогіки партнерства 36 на рівні «Школа-батьки» URL: [https://conf.gippo.net.ua/7pp"270](https://conf.gippo.net.ua/7pp)
14. Концепція «Нова українська школа», URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата / звернення 13.05.2018).
15. Кочетова А. От ребенка-к семье и к совместному сотрудничеству. Новые аспекты взаимодействия семьи и школы, Народное образование. 2005. № 8. С. 196-202.
16. Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства: основні ідеї, принципи та сутність. Підготовка керівних та педагогічних кадрів до реалізації Концепції Нової української школи: 36 статей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 6 квітня 2017р. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2017. С. 85-88. URL: http://confhano.at.ua/load/zbirnik_elektronnij_zbirnik_materialiv/4-1-0-680
17. Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ, URL : <https://nus.org.ua/articles/pedagogika-partnerstva-shho-tse-take-ta-yak-zrozumity-chy-vona-ye-u-shkoli/>

18. Лященко М. Взаємодія батьків та педагогів необхідна в виховання нового покоління, Рідна школа. № 11 (листопад). 2011. С. 71-75
19. Матвієнко О. В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія. К. : Стилос, 2006.
20. Матвієнко О. В. Формування педагогічної культури батьків у процесі педагогічної взаємодії сім'ї та школи. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2015. Вип. 19(2). С.6-15.
21. Оніщук, Л. А. Нова українська школа: реалії та перспективи [Текст] / Л. А. Оніщук // Український педагогічний журнал. – 2018. – № 1. – С. 47–53.
22. Оніщенко, І. В. Нова українська школа – новий зміст освіти [Текст] : тренінг / І. В. Оніщенко // Початкове навчання та виховання. – 2018. – № 22/24. – С. 24–27.
23. Оржеховська В. М. Взаємодія навчального закладу і сім'ї: стов технології і моделі. Х.: Видавництво «Точка», 2007. 192 с.
24. Основи взаємодії навчального закладу і сім'ї. URL: https://direktor.at.ua/news/osnovi_vzaemodij_navchalnogo_zakladu_i_sim_jy2016-02-27-470
25. Повалій Л. В. Взаємодоповнююча роль школи і сім'ї у формуванні гуманних батьківсько-дитячих взаємин. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. №1. С.401-410.
26. Попова И. Современные модели взаимодействия образовательного учреждения с семьей. Воспитательная работа в школе. 2012. № 6. С. 72-80.
27. Пухта О. Співпраця батьків та школи у вихованні дітей. Педагогічний пошук. 2006. № 3(5). С. 74-75.
28. Савченко С. В. Педагогіка партнерства у проекті Концепції «Нової української школи», URL : <https://www.slideshare.net/ippokubg/ss-67119769> 10

29. Сесик, О. О. Педагогіка партнерства – ключовий компонент формули нової школи [Текст] / О. О. Сесик // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2017. – № 6. – С. 5–7.
30. Сім'я і школа: грані співпраці. URL : <https://vseosvita.ua/library/sima-i-skola-grani-spivpraci-2113.html>
31. Співпраця школи та сім'ї -запорука успішного розвитку учня (міні-заняття з елементами тренінгу для батьків). URL [library/spivpraca-skoli-ta-simi-zaporuka-uspisnogo-rozvitki-1192.html](https://vseosvita.ua/library/spivpraca-skoli-ta-simi-zaporuka-uspisnogo-rozvitki-1192.html)
32. Товкало М. Залучення батьків і всієї громади до діяльності школи. Освітня політика: 3 вершині низин. Львів: ЛОППО, 2010.
33. Страшний В. Взаємодія школи і сім'ї. Школа і родина. 2001. № 7.
34. Суворова Н. Интерактивное обучение: новые подходы. Учитель. 2000. № 1. С. 25-26. Х. : «Ранок», 2009. 160 с.
35. Цуркан Л. Форми роботи з батьками. Директор школи. 2010. № 5. С. 56-59. <https://vseosvita.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А.

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Деменська Яна

Ігорівна

учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

- дотримуватися:
 - вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
 - принципів та правил академічної доброчесності;
 - нульової толерантності до академічного плагіату;
 - моральних норм та правил етичної поведінки;
 - толерантного ставлення до інших;
 - дотримуватися високого рівня культури спілкування;
- надавати згоду на:
 - безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
 - оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
 - використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;
- надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
- не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;
- своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;
- не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;
- підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;
- поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;
- не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;
- відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;
- запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;
- не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;
- не підроблювати документи;
- не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;
- не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;
- не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
- не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
- не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах,

не пов'язаних діяльністю університету;

– не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;

– не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

06.12.2022

(дата)

(підпис)

Яна Деменська

(ім'я, прізвище)